

Protocol inzake

(Kortdurend) schorsen en verwijderen van leerlingen

Ter informatie aan schoolleiders d.d.: 8 juni 2017

Voorlopig vastgesteld door bestuurder d.d.: 12 juni 2017

Positief advies GMR d.d.: 26 juni 2017

Vastgesteld door bestuurder d.d.: 7 november 2017

Met de invoering van passend onderwijs zijn de regels rondom schorsen en verwijderen aangepast en in de onderwijswetgeving vastgelegd.

Schorsen en/of verwijderen zijn uiterste middelen waartoe slechts wordt overgegaan als er geen andere uitweg meer is.

In dit protocol willen wij de procedure hierover inzichtelijk en transparant maken en daarmee een bijdrage leveren aan een juiste en zorgvuldige uitvoering.

Niet altijd is het gedrag van de leerling zelf aanleiding tot de uiterste maatregel van verwijdering. Soms is ook het gedrag en/of de opstelling van de ouders aanleiding om als uiterste maatregel over te moeten gaan tot verwijdering van hun zoon en/of dochter. Ook hieraan wordt aandacht geschonken in dit protocol.

J.H. Bouwmeester
Bestuurder Stichting Penta

Hoorn, oktober 2017

1. Inleiding

In de schoolgids van alle Penta scholen wordt het stichting brede beleid en de procedure in beknopte versie duidelijk verwoord met een verwijzing naar een download op de schoolwebsite. Ook de ouders van nieuw ingestroomde leerlingen dienen te worden ingelicht over het beleid ten aanzien van schorsen en verwijderen van leerlingen. Dit document is voor intern gebruik. Voor de passage die de scholen in de schoolgids kunnen opnemen en de download op de schoolwebsite, kan gebruik worden gemaakt van de aangeleverde voorbeeldteksten.

NB: De Wet maakt ten aanzien van de verwijdering geen onderscheid tussen leerplichtige en niet-leerplichtige leerlingen. Voor beiden dienen de regels betreffende verwijdering toegepast te worden, zowel procedureel als inhoudelijk.

Aanloop naar schorsing en/of verwijdering

In de communicatie naar ouders toe is het van belang te onderstrepen dat het belang van het kind centraal staat. De schorsing of verwijdering als strafmaatregel of sanctie moet zoveel mogelijk worden vermeden. Schorsing en/of verwijdering zijn uiterste middelen, waartoe slechts wordt overgegaan als er geen andere uitweg meer is.

Wanneer een Penta school overweegt om het protocol in werking te laten treden, is grofweg sprake van één van de volgende situaties:

- **Handelingsverlegenheid**

Onder handelingsverlegenheid wordt verstaan: de toestand die ontstaat wanneer de school geen verantwoord adequaat antwoord (meer) kan geven op de specifieke instructie- en onderwijsbehoeften van een leerling.

Bij handelingsverlegenheid is al in eerder stadium door de school de hulp ingeroepen van deskundigen binnen en buiten de school ter ondersteuning van de eigen zorgroute. Deze hulp is echter niet meer toereikend om de leerling de zorg te kunnen bieden die hij/zij nodig heeft.

- **Ernstig incident**

Onder een ernstig incident verstaat de school:

(Voortdurend) storend agressief gedrag van de leerling (verbaal en/of fysiek)

Het aantal incidenten dat zich voordoet en de voorheen opgelegde straffen zijn minder bepalend voor de beslissing om een eventuele schorsing en/of verwijdering in werking te laten treden dan de mate van ernst van het incident.

Eén zeer ernstig incident kan in sommige gevallen voldoende aanleiding zijn voor de leiding van de school om tot schorsing of verwijdering over te gaan. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een fysieke bedreiging van de leerkracht of de andere leerlingen. Omdat iedere situatie op zichzelf staat, zijn geen standaard aantal incidenten aan te geven voordat wordt overgegaan tot schorsing en/of verwijdering.

In beide situaties (handelingsverlegenheid en ernstig incident) zal het bevoegd gezag in een vroegtijdig stadium worden geïnformeerd. De bij het bevoegd gezag opgedane kennis en ervaringen in geval van schorsing en verwijdering kan positief bijdragen aan de slagvaardigheid om de procedure vlot en zonder problemen te laten verlopen.

- **Onaanvaardbaar gedrag/niet meewerkende houding ouders**

Belangrijke aandachtspunten vóór sprake is van een schorsing en/of verwijdering:

- Zodra de leerkracht bemerkt, dat sprake is van een ernstig incident of handelingsverlegenheid, wordt onmiddellijk de schoolleider van de school op de hoogte gebracht.
- Het incident en/of de problemen worden in het leerlingvolgsysteem verwerkt met een overzicht van acties die genomen zijn en geplande vervolgacties.
- De schoolleider organiseert een overleg met betrokken leerkracht en eventueel IB'er. Van het overleg wordt een verslag gemaakt.
- De schoolleider brengt de ouders/verzorgers op de hoogte door middel van een (aangetekende) brief en/of mail waarbij zij worden uitgenodigd voor een gesprek op school. Van ieder volgend incident worden de ouders/verzorgers op de hoogte gebracht. Daarbij dient te worden opgemerkt dat de kwaliteit van de communicatie met ouders/verzorgers van grote waarde is voor een goed verloop van het proces.
- Ook van alle (telefoon)gesprekken met ouders/verzorgers wordt een notitie gemaakt voor het dossier met vermelding van datum, gesprekspartners en gemaakte afspraken.
- Van alle gesprekken (ook met deskundigen buiten de school) en overige gebeurtenissen worden verslagen gemaakt en een logboek bijgehouden door de schoolleider van de school.
- Zodra een (kortdurende) schorsing/verwijdering in beeld komt, wordt het bevoegd gezag ingelicht door verstrekking van een kopie van het dossier.

Algemeen:

Waar in dit protocol gesproken wordt over 'ouder/ouders' wordt ook verzorger(s)/ verzorgende(n) bedoeld.

Wanneer gesproken wordt over het 'bevoegd gezag' wordt hiermee de bestuurder van Stichting Penta bedoeld.

Inhoud

1. Inleiding.....	3
2. Toepassing van maatregelen	6
Schematische/beknopte weergave	7
3. (Kortdurende) schorsing voor maximaal één dag	8
4. Schorsing van leerlingen	9
5. Verwijdering van leerlingen van een school voor basisonderwijs.....	11
6. Ouders die het onderwijsproces verstoren	13

2. Toepassing van maatregelen

De (kortdurende) schorsing en de verwijdering zijn maatregelen die het karakter van een ordemaatregel, een disciplinaire maatregel of een maatregel in het belang van het kind en/of de school hebben. Vaak gaat het om een combinatie van deze aspecten.

Bij de toepassing van maatregelen worden de volgende algemene maatstaven in alle gevallen in acht genomen:

1. Consistente toepassing: Gelijke gevallen worden gelijk behandeld.
Op hetzelfde wangedrag moet dus dezelfde maatregel volgen, behalve indien sprake is van herhaald wangedrag. Bij herhaald wangedrag kan een zwaardere maatregel worden getroffen.
2. Evenredigheid: Pas indien pedagogische maatregelen (maatregelen binnen de sfeer van de klas, zoals strafwerk, een briefje mee naar huis) geen effect (meer) hebben, dus als de school in handelingsverlegenheid komt, kunnen maatregelen uit dit protocol worden toegepast.

Ook moet de maatregel qua aard, zwaarte en gevolgen evenredig zijn aan het gedrag dat tot de maatregel aanleiding geeft. Dit betekent ook dat moet worden afgewogen of in een concreet geval niet kan worden volstaan met een schriftelijke waarschuwing en dat in een volgend geval een maatregel uit dit protocol zal worden toegepast.

Verder is het niet per definitie zo dat een eerste geval van wangedrag altijd tot de lichtste maatregel leidt: het gedrag kan immers zo ernstig zijn dat een zwaardere maatregel getroffen wordt.

3. 'Ne bis in idem' (niet twee keer voor hetzelfde): een leerling kan niet voor de tweede keer gestraft worden voor hetzelfde feit. Het is dus b.v. niet mogelijk een leerling eerst te straffen met een schriftelijke waarschuwing en daarna alsnog (voor hetzelfde feit) een schorsing op te leggen.

Schematische/beknopte weergave

Bij het lopen van een procedure is het van belang de volledige procedure door te nemen.

Paragraaf/ omschrijving	Termijn	Procedure/Acties:
<p>3. (Kortdurende) schorsing</p> <p><i>Schorsing van maximaal één schooldag</i></p> <p>Volledige procedure: Paragraaf 3</p>	<p>Dag 1</p> <p>Dag 1</p> <p>Dag 1</p> <p>Dag 1</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ouders z.s.m. informeren over de achtergrond v.d. kortdurende schorsing incl. bezwaarclausule. - Ouders bij voorkeur zelfde dag uitnodigen voor gesprek met schoolleider/groepsleerkracht. - Verslag gesprek – voor gezien getekend door ouders – in dossier. - Kopie van de brief/het verslag aan de leerplichtambtenaar.
<p>4. Schorsen</p> <p><i>Maximale duur: vijf schooldagen</i></p> <p><i>Altijd in overleg met het bevoegd gezag.</i></p> <p>Volledige procedure: Paragraaf 4</p>	<p>Dag 1</p> <p>Dag 1</p> <p>Dag 1</p> <p>< 6 weken</p> <p>< 4 weken</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Schorsingsbesluit schriftelijk aan ouders meedelen incl. bezwaarclausule. - Kopie schorsingsbesluit aan leerplichtambtenaar en inspectie informeren via formulier internet schooldossier. - Leerling in staat stellen achterstand te voorkomen (huiswerk). - Bezwaar ouders - Bevoegd gezag hoort ouders over bezwaarschrift en neemt binnen vier weken een besluit; wordt schriftelijk aan ouders medegedeeld.
<p>5. Verwijderen</p> <p><i>Altijd namens het bevoegd gezag.</i></p> <p>Volledige procedure: Paragraaf 5</p>	<p>Voor dag 1</p> <p>Dag 1</p> <p>Dag 1</p> <p>< 6 weken</p> <p>< 4 weken</p> <p>Vanaf dag 1</p>	<ul style="list-style-type: none"> - OT bijeen roepen om handelingsverlegenheid te duiden. - Besluit tot verwijdering ná horen groepsleerkracht en ouders en bespreken dossier met schoolleider. - Schriftelijk gemotiveerd besluit tot verwijdering aan ouders met bezwaarclausule. Kopie aan leerplichtambtenaar/inspectie. - Bezwaar ouders. - Binnen vier weken na ontvangst bezwaarschrift besluit door het bevoegd gezag. In de brief worden ouders gewezen op de mogelijkheid tot bezwaar maken bij civiele rechter. - School houdt onderwijsplicht tot andere school/instelling bereid is de leerling toe te laten. - Resultaatverplichting: Definitieve verwijdering als een andere school/instelling (ook SBO) bereid is de leerling op te nemen. - Onderwijsinspecteur en leerplichtambtenaar over besluit tot definitieve verwijdering informeren.
<p>6. Ouders die onderwijsproces verstoren</p> <p>Volledige procedure: Paragraaf 6</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Aanspreken op gedrag. - Schoolplein- en/of schoolverbod (melden aan wijkagent). - Aanhoudend onaanvaardbaar gedrag ouders -> verwijderen leerling (zie 5. Verwijderen).

3. (Kortdurende) schorsing voor maximaal één dag

Omschrijving

Van een (kortdurende) schorsing is sprake wanneer de leerling één dag of korter het recht op deelname aan het onderwijs wordt ontzegd. Een (kortdurende) schorsing zal normaliter gedurende een schooldag worden opgelegd en gelden voor die desbetreffende schooldag. De leerling wordt de toegang tot de school ontzegd.

Grond voor kortdurende schorsing

Grond voor de (kortdurende) schorsing is ontoelaatbaar gedrag of een ernstig incident dat het in het belang van de leerling en/of de school noodzakelijk maakt dat de leerling voor de duur van maximaal één dag niet deelneemt aan de les en niet op school komt.

Toelichting:

Criteria om over te gaan tot een (kortdurende) schorsing zijn:

- een leerling vertoont (ontoelaatbaar) gedrag dat medeleerlingen en/of medewerkers zich op school niet meer veilig voelen omdat de leerling fysiek geweld gebruikt, pest, treitert, misbruik maakt van macht, bedreigt, chanteert, discrimineert, of aanwijzingen van leerkrachten en/of schooldirectie negeert;
- een leerling maakt zich schuldig aan vandalisme, vernielt of beschadigt zaken of vervuult deze zeer buitensporig.

Procedure voor (kortdurende) schorsing

1. De schoolleider legt namens het bevoegd gezag een (kortdurende) schorsing op aan een leerling. Het bevoegd gezag wordt hiervan schriftelijk in kennis gesteld.
2. De maximale duur van de (kortdurende) schorsing bedraagt één dag.
3. De ouders worden zo spoedig mogelijk gebeld over het opleggen van de (kortdurende) schorsing en de grond daarvoor.
4. De ouders wordt verzocht hun kind op te komen halen. Tot de leerling is opgehaald moet de school op een passende manier voor de leerling zorg dragen.
5. De school stelt de leerling in staat, bijvoorbeeld door het opgeven van huiswerk, te voorkomen dat deze een achterstand oploopt.
6. De schoolleider deelt het toepassen van de (kortdurende) schorsing en de grond daarvoor vervolgens schriftelijk aan de ouders mee waarbij wordt gewezen op de mogelijkheid om binnen zes weken bij het bevoegd gezag schriftelijk bezwaar te maken tegen het besluit. De brief wordt aangetekend met bericht van ontvangst en per gewone post/mail verzonden of aan de ouders overhandigd. Een kopie van de brief wordt aan de leerplichtambtenaar verzonden.
7. De ouders worden uitgenodigd voor een gesprek, dat op korte termijn dient plaats te vinden; bij voorkeur dezelfde dag. Hierbij zijn de leerkracht en degene die de (kortdurende) schorsing opgelegd heeft aanwezig.
8. Van het incident en het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt, dat 'voor gezien' getekend wordt door de ouders en in het leerlingendossier wordt opgeborgen.
9. Indien ouders bezwaar maken hoort het bevoegd gezag hen over dit bezwaarschrift.
10. Het bevoegd gezag neemt binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift een besluit. Dit besluit wordt zowel per gewone post als aangetekend met bericht van ontvangst aan de ouders verzonden. De ouders worden gewezen op de mogelijkheid tot beroep bij de civiele rechter.

4. Schorsing van leerlingen

Omschrijving:

Van schorsing van een leerling is sprake wanneer de leerling tijdelijk - maximaal vijf schooldagen - het recht op deelname aan het onderwijs wordt ontzegd. Wanneer de ontzegging van de deelname aan het onderwijs maximaal één dag omvat, betreft het een kortdurende schorsing zoals omschreven in paragraaf 3.

Gronden voor schorsing

1. Ernstig wangedrag van de leerling, waardoor de leerling een ernstige bedreiging vormt voor de orde, rust en/of veiligheid op school.
2. Een andere grond die het in het belang van de school en/of de school dringend noodzakelijk maakt dat de leerling tijdelijk niet deelneemt aan de les of niet op school komt.

Toelichting:

Ad 1. Hierbij kunt u b.v. denken aan herhaalde driftbuien of mishandeling van een medeleerling en/of een medewerker van de school. Het kan hier gaan om een enkele actie, maar ook om een herhaalde actie of om een gedragspatroon.

Ad 2. Andere gronden kunnen zijn: gebruik van alcohol of drugs tijdens schooltijden, handel in drugs of in gestolen goederen, bezit van wapens of vuurwerk. herhaalde les-/ordeverstoring, wangedrag tegenover leerkrachten en/of medeleerlingen, diefstal, beroving, afpersing, bedreiging, geweldpleging

Procedure voor schorsing

1. De schoolleider kan na overleg met het bevoegd gezag een leerling schorsen namens het bevoegd gezag. Daarnaast kan het bevoegd gezag zelf een leerling schorsen.
2. Een leerling kan op grond van artikel 40c lid 1 WPO en artikel 40a lid 1 WEC voor maximaal vijf schooldagen met opgave van redenen (zie punt 5) geschorst worden.
3. Schorsing vindt plaats na overleg met de leerling, de ouders en de groepsleerkracht, tenzij het in het belang van de school en/of de leerling noodzakelijk is om de schorsing met onmiddellijke ingang te laten ingaan. In dat geval wordt het in de eerste zin genoemde overleg zo spoedig mogelijk gepland.
4. De ouders worden gebeld om hun kind op te komen halen. Zij dienen zelf de opvang tijdens de schorsingsperiode te regelen.
5. Het besluit tot schorsing wordt schriftelijk aan de ouders gemeld; met hierin de reden van de schorsing onderbouwd met duidelijke feiten, waarbij wordt gewezen op de mogelijkheid om binnen zes weken bij het bevoegd gezag schriftelijk bezwaar te maken tegen het besluit. De brief wordt aangetekend met bericht van ontvangst en per gewone post verzonden.
6. Het bevoegd gezag en de leerplichtambtenaar ontvangen een afschrift van de deze brief. Melding van de schorsing aan de inspectie via het formulier in het internet schooldossier. Hierdoor wordt voldaan aan artikel 40c lid 3 WPO en artikel 40a lid 3 WEC.

(Verder op volgende pagina)

7. In het besluit worden de redenen voor schorsing, de aanvang en de tijdsduur daarvan vermeld en eventuele andere genomen maatregelen. De school stelt de leerling in staat, bijvoorbeeld door het opgeven van huiswerk, te voorkomen dat deze een achterstand oploopt.
8. Indien ouders bezwaar maken hoort het bevoegd gezag hen over dit bezwaarschrift.
9. Het bevoegd gezag neemt binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift een besluit. Dit besluit wordt zowel per gewone post als aangetekend met bericht van ontvangst aan de ouders verzonden. De ouders wordt gewezen op de mogelijkheid tot beroep bij de civiele rechter.
10. De leerling wordt besproken in het OT waarbij ook de leerplichtambtenaar en de trajectbegeleider uitgenodigd worden. Indien ouders geen toestemming geven voor het uitnodigen van de leerplichtambtenaar/trajectbegeleider wordt de leerplichtambtenaar ingeschakeld.

5. Verwijdering van leerlingen van een school voor basisonderwijs

Omschrijving:

Nadat blijkt dat meerdere schorsingsmaatregelen niet het beoogde effect hebben, kan verwijdering als corrigerende strafmaatregel worden toegepast. Verwijdering kan ook worden toegepast als onmiddellijke maatregel naar aanleiding van een ernstige aangelegenheid.

Van verwijdering van een leerling is sprake wanneer het bestuur besluit een leerling de verdere toegang tot de school te ontzeggen.

Gronden voor verwijdering

1. Ernstig wangedrag van de leerling, waardoor de leerling een ernstige bedreiging vormt voor de orde, rust en/of veiligheid op school.
2. Ernstig wangedrag van de ouder(s) van de leerling, waardoor de ouders een ernstige bedreiging vormen voor de orde, rust en/of veiligheid op school (zie paragraaf 6).
3. Een onherstelbaar verstoorde relatie tussen school en leerling.

Toelichting:

Ad 1. Te denken valt bijvoorbeeld aan herhaalde driftbuien of mishandeling van een medeleerling. Het kan hier gaan om een enkele actie, maar ook om een herhaalde actie of om een gedragspatroon.

Ad 2. Te denken valt bijvoorbeeld, aan bedreiging van medeleerling of een medewerker van de school.

Ad 3. Het bevoegd gezag onderzoekt of de leerling nog langer op de school te handhaven is. Daarbij is een rapport van een onafhankelijke deskundige noodzakelijk.

Procedure voor verwijdering

Verwijdering van een leerling is een maatregel die het bevoegd gezag slechts in het uiterste geval en pas na zeer zorgvuldige afweging mag nemen. Bij de beslissing tot verwijdering moet volgens de wettelijk vastgestelde procedures worden gewerkt:

1. De schoolleider geeft schriftelijk een signaal af aan het bevoegd gezag dat een leerling niet langer op school is te handhaven.
2. a. De schoolleider roept het ondersteuningsteam (OT) inclusief ouders, trajectbegeleider en leerplichtambtenaar, bijeen om de handelingsverlegenheid te duiden en de ondersteuningsbehoeften van de leerling te benoemen. In geval van aantoonbare handelingsverlegenheid kan tot verwijderingsonderzoek worden overgegaan.
b. Het groeidocument wordt opgesteld; ook als ouders niet meewerken.

(Verder op volgende pagina)

3. Voordat het bevoegd gezag besluit tot verwijdering:
  - a. wordt het dossier door bevoegd gezag met de schoolleider doorgenomen;
  - b. hoort het bevoegd gezag de betrokken groepsleerkracht;
  - c. hoort het bevoegd gezag de ouders;
  - d. neemt het bevoegd gezag naar aanleiding van de hoorzitting een besluit.

De school houdt onderwijsplicht tot een andere school/instelling bereid is de leerling toe te laten.

4. De ouders ontvangen van het bevoegd gezag schriftelijk een gemotiveerd besluit tot verwijdering waarbij wordt gewezen op de mogelijkheid om binnen zes weken schriftelijk bezwaar te maken tegen het besluit. De brief wordt aangetekend met bericht van ontvangst en per gewone post verzonden.
5. De leerplichtambtenaar en de Inspectie van het Onderwijs ontvangen een afschrift van de deze brief.
6. Indien ouders bezwaar maken hoort het bevoegd gezag hen over dit bezwaarschrift.
7. Het bevoegd gezag neemt binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift een besluit. Dit besluit wordt zowel per gewone post als aangetekend met bericht van ontvangst aan de ouders verzonden.
In dit besluit worden de ouders gewezen op de mogelijkheid tot beroep bij de civiele rechter.
8. Definitieve verwijdering heeft plaats nadat een andere school/instelling bereid is de leerling toe te laten. Onder "andere school" kan ook worden verstaan een school/instelling voor speciaal (basis) onderwijs.
Zonder de bereidheid van een andere school/instelling de leerling toe te laten kan niet verwijderd worden.
9. Indien een andere school/instelling schriftelijk aangeeft bereid te zijn de leerling op te nemen is het aan de ouders de leerling op de school/instelling in te schrijven.
10. Van het besluit tot verwijdering worden de leerplichtambtenaar en de onderwijsinspectie op de hoogte gesteld.

Dossiervorming

De schoolleider is verantwoordelijk voor het bijhouden van het dossier, waarin wordt opgenomen welke problemen zijn opgetreden, wat de school eraan gedaan heeft om deze op te lossen om verwijdering van de leerling te voorkomen.

In het dossier bevindt zich een afschrift van de schriftelijke waarschuwing van de school aan de (ouders van de) leerling waarbij gewezen wordt op mogelijke verwijdering als de aan de verwijdering ten grondslag liggende grond aanhoudt. Ook heeft de school afschriften van alle brieven die zijn verstuurd bij de procedure voor verwijdering.

6. Ouders die het onderwijsproces verstoren

Omschrijving:

Soms kan het gedrag van de ouders verstorend werken op de goede relatie die tussen school en ouders behoort te bestaan om de eerste taak van een school te bereiken, namelijk het geven van goed onderwijs aan een leerling. Er behoort een gezonde wisselwerking te zijn tussen opvoeders en de leerkrachten met inachtneming van ieders rol ten opzichte van de leerling. Dit betekent overigens dat een gezonde kritische opstelling van ouders ten opzichte van het onderwijs dat hun kind ontvangt deze wisselwerking alleen maar ten goede kan komen. De school zet zich tot het uiterste in om goed onderwijs te verzorgen, maar is daarbij niet onfeilbaar, zodat het meedenken van ouders in dezen alleen maar de kwaliteit doet verbeteren.

Onaanvaardbaar gedrag ouders

Indien zich een eerste incident met een ouder voordoet:

1. Gaat de schoolleider van de school met de ouder in gesprek en wijst de ouder op de regel dat ouders, leerlingen en personeel met respect met elkaar dienen om te gaan.
2. Verzoekt de schoolleider de ouder op rustige wijze zijn klacht te vertellen en toe te lichten.
3. Afhankelijk van de ernst van het gedrag kan het gesprek worden gevolgd door een brief waarin duidelijk de omgangsnormen op de school worden uitgelegd en dat om die reden dergelijk gedrag van ouders niet wordt getolereerd.
4. Bij herhaling van dit storende gedrag van de ouder organiseert de schoolleider op korte termijn een OT met ouders en relevante externe partijen.
5. De gemaakte afspraken worden schriftelijk vastgelegd.
6. Blijft het gedrag van de ouder grensoverschrijdend, wordt schriftelijk met onmiddellijke ingang voor vijf weken de toegang tot school en terreinen ontzegd.
Toegang alleen op uitdrukkelijke uitnodiging van de schoolleider.
7. Deze ontzegging wordt per aangetekende brief (met bericht van ontvangst) bevestigd, waarin ouders in de vijfde week worden uitgenodigd voor een gesprek met de schoolleider.
8. De school licht de wijkagent in. De school is niet bevoegd om bij overtreding van het toegangsverbod, de betrokken ouders zelf te verwijderen uit de school of van de terreinen. Dit is voorbehouden aan "de sterke arm" wegens lokaal-/ terreinvredebreek.
9. De wijkagent kan eventueel proces-verbaal opmaken.
10. Mocht in de laatste week van de ontzegging het gesprek positief verlopen, dan kan de ontzegging door het bevoegd gezag worden opgeheven.

(Verder op volgende pagina)

Niet meewerkende opstelling ouders

Wanneer er sprake is van een leerling met ondersteuningsbehoefte is de medewerking van ouders op veel terreinen noodzakelijk

Wanneer ouders niet willen meewerken aan noodzakelijke onderzoeken is een gesprek met deze ouders in het bijzijn van de intern begeleider en de leerkracht noodzakelijk om hen er van te overtuigen dat zonder hun medewerking de school niet het vereiste goede (passende) onderwijs aan de leerling kan geven.

Blijven de ouders weigeren hun medewerking te verlenen, leerplichtambtenaar inschakelen. De leerplichtambtenaar nodigt de ouders dan uit voor een gesprek.

Verwijdering van een leerling op grond van gedrag/medewerking van ouders

Het gedrag van de ouders kan op twee manieren een grond vormen voor verwijdering van een leerling.

Aanhoudend onaanvaardbaar gedrag

Alleen als het (wan)gedrag van zijn ouders blijft aanhouden zal de school niet anders kunnen dan de leerling te verwijderen nadat een nieuwe school bereid is gevonden de leerling toe te laten. Zie verder paragraaf 5.

Aanhoudend niet meewerkende opstelling

Wanneer uit het leerlingdossier blijkt dat de school zich tot het uiterste heeft ingespannen om de medewerking van de ouders te verkrijgen, wordt de verwijderingsprocedure gestart. Zie verder paragraaf 5.

Het bevoegd gezag heeft het 'protocol (kortdurend) schorsen en verwijderen' vastgesteld op 7 november 2017, nadat de GMR positief heeft geadviseerd op 26 juni 2017.